

N:o 53.

Ank. till Riksd. kansli den 22 mars 1904, kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning af väckta motioner i fråga om utredning och förslag angående inlösen till statsverket af frälse-skatteräntor.

(I. A.)

I en inom Andra Kammaren väckt, till statsutskottet remitterad motion (n:o 72) har herr *C. Sandquist* hemställt om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning om och på hvad villkor de frälseräntor, hvilka det jämlikt gällande författningar ej åligger statsverket att inlösa, må kunna afflyttas, samt därefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill denna utredning kan föranleda.

I sammanhang med denna har utskottet till behandling förehafvt en jämväl inom Andra Kammaren väckt och till utskottet öfverlämnad motion, n:o 124, däri herr *J. Bengtsson* i Bjärnalt hemställt, att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, om och på hvilka villkor de frälseräntor, hvilka det jämlikt gällande författningar för närvarande ej åligger statsverket att inlösa eller ersätta, må kunna blifva delaktiga af denna förmån, samt därefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill denna utredning kan föranleda.

Till stöd för förslagen hafva motionärerna hänvisat till de motiv, som finnas anförda i Andra Kammarens tillfälliga utskotts (n:o 3) vid 1903 års riksdag, utlåtande n:o 14, i anledning af då väckt motion i enahanda syfte som det förevarande.

På sätt ock af motionärerna erinrats, har nu föreliggande fråga upprepade gånger under de senaste åren varit föremål för Riksdagens behandling, utan att de i ämnet väckta motionerna blifvit af Riksdagen

bifallna. Vid 1903 års riksdag beslöt visserligen Andra Kammaren för sin del, på motion af nuvarande motionären herr J. Bengtsson och efter därom gjord hemställan af det af motionärerna ofvan åberopade tillfälliga utskott, att Riksdagen skulle till Kungl. Maj:t aflåta skrifvelse i nu ifrågavarande syfte; men vid Första Kammarens afslag å motionen förföll frågan.

Statsutskottet, som senast vid 1899 års riksdag behandlade väckt förslag i förevarande ämne, framhöll då, att, på sätt upprepade gånger förut blifvit af utskottet uttaladt, den uppfattning af rättvisa och billighet, som föranledt Riksdagens beslut om skattefrälseräntornas inlösen icke kunde med skäl åberopas beträffande nu ifrågavarande slags räntor, hvilka såväl med afseende å sin tillkomst som sin beskaffenhet och storlek varit beroende af enskildt aftal, samt att det icke syntes tillrådligt att ikläda staten någon skyldighet att inlösa räntor eller afgäld, som utan någon statens mellankomst tillkommit eller kunde tillkomma genom aftal mellan enskilde.

Utskottet, som vidhåller den sålunda i denna fråga uttalade mening, får alltså hemställa,

- a) att herr Sandquists ifrågavarande motion icke må af Riksdagen bifallas; och
- b) att ej heller herr Bengtssons förenämnda motion må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 22 mars 1904.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.

Reservation

af herrar *J. A. Sjö* och *L. Eriksson*, hvilka, under åberopande af Andra Kammarens under nästlidet års riksdag i ett med det förevarande

likartadt ärende fattade beslut, förklarar sig anse utskottet hafva bort hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes låta verkställa utredning, om och på hvilka villkor de frälseräntor, hvilka det jämlikt gällande författningar för närvarande ej åligger statsverket att inlösa eller ersätta, må kunna blifva delaktiga af denna förmån, samt därefter för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill denna utredning kan föranleda.
